

STAAT VAN DE UNIE 2020

Toespraak over de staat van de Unie 2020

BOUWEN AAN DE WERELD WAARIN WE WILLEN LEVEN: EEN UNIE VAN VITALITEIT IN EEN KWETSBARE WERELD

Geachte voorzitter,

Geachte leden van het Parlement,

Een van de moedigste denkers van onze tijd, **Andrej Sacharov**, een man die zo wordt bewonderd door dit Parlement, had het altijd over zijn **onwrikbaar geloof in de verborgen kracht van de menselijke geest**.

De voorbije zes maanden hebben de Europeanen getoond hoe sterk die menselijke geest wel is.

Denk maar aan de zorgverleners die hulp zijn gaan bieden aan ouderen en zieken in woonzorgcentra.

Aan de artsen en verpleegkundigen die zieken hebben bijgestaan in hun laatste uren, als waren het hun eigen familieleden.

Aan de eerstelijns werkers die dag en nacht, week na week, risico's hebben genomen, zodat de meesten onder ons dat niet hoefden te doen.

Hun empathie, moed en plichtsbesef inspireren ons, en ik wil deze toespraak beginnen met een eerbetoon aan hen allen.

Hun verhalen vertellen veel over de staat van onze wereld en onze Unie.

Ze vertellen ons iets over de kracht van mensen en het gevoel van rouw dat nog lang zal voortleven in onze samenleving.

Uit die verhalen blijkt ook **hoeveel kwetsbaarheid er om ons heen is**.

Een virus, duizendmaal kleiner dan een zandkorrel, maakte duidelijk hoe fragiel het leven kan zijn.

Het zette onze gezondheidssystemen zwaar onder druk en toonde de grenzen aan van een model dat welvaart boven welzijn plaatst.

Naast smeltende gletsjers en bosbranden heeft nu ook deze mondiale pandemie duidelijk gemaakt hoe kwetsbaar onze planeet is.

Het heeft de manier waarop we ons gedragen en communiceren veranderd: we houden afstand en verbergen onze gezichten achter maskers.

Het heeft aangetoond **hoe kwetsbaar onze gemeenschap van waarden wel is**, en hoe snel ze in vraag kan worden gesteld in de wereld en zelfs hier in onze Unie.

De mensen willen echter weg uit deze coronawereld, weg van de kwetsbaarheid en onzekerheid. Ze zijn klaar voor verandering, klaar om een nieuwe stap te zetten.

Nu is het tijd voor Europa.

Tijd om het voortouw te nemen, en deze **kwetsbaarheid om te zetten in nieuwe vitaliteit**. Daarover wil ik het vandaag met u hebben.

Geachte leden van het Parlement,

Ik zeg dit omdat we de voorbije maanden **onze gemeenschappelijke waarden** hebben herontdekt.

Als individu hebben we allemaal een deel van onze persoonlijke vrijheid **opgeofferd** voor de veiligheid van anderen.

En als Unie hebben we allemaal een deel van onze soevereiniteit **gedeeld** voor het algemeen belang.

We hebben angst en verdeeldheid onder de lidstaten omgebogen tot **vertrouwen** in onze Unie.

We hebben laten zien wat er mogelijk is wanneer we **vertrouwen** hebben in elkaar en in onze Europese instellingen.

We kiezen niet alleen voor herstel en heropleving hier en nu, maar willen ook vorm geven aan een betere manier van leven voor de wereld van morgen.

Dit is NextGenerationEU.

Dit is onze kans om **de veranderingen zelf vorm te geven, in plaats van deze te ondergaan door een ramp of door een dictaat van anderen**.

Om hier sterker uit te komen, moeten we **kansen scheppen** voor de wereld van morgen, en **niet alleen noodplannen maken** voor de wereld van gisteren.

We hebben alles in huis om dit waar te maken. We hebben de oude excuses laten varen en zijn uit onze comfortzone gekomen. We hebben de **visie**, we hebben het **plan**, we hebben de **investeringen**.

Het is **nu tijd om de aan de slag te gaan**.

Vanmorgen heb ik een intentieverklaring gestuurd naar voorzitter Sassoli en kanselier Merkel — namens het Duits voorzitterschap — waarin de plannen van de Commissie voor het komende jaar worden uiteengezet.

Ik ga hier vandaag niet elk initiatief toelichten, maar ik wil wel even aankaarten waar onze Unie de klemtoon op moet leggen de komende twaalf maanden.

SAMEN STAAN WE STERK: EUROPA'S BELOFTE WAARMAKEN

Geachte leden van het Parlement,

De burgers van Europa hebben het nog altijd zwaar.

Dit is een tijd van diepe angst voor miljoenen die zich zorgen maken over de gezondheid van hun familie, over hun baan, of die gewoon niet weten hoe ze het eind van de maand zullen halen.

De pandemie — en de onzekerheid die ermee gepaard gaat — is nog niet voorbij. We zitten nog steeds maar in de eerste fase van het herstel.

Onze eerste prioriteit is elkaar hier doorheen helpen. We moeten er zijn voor iedereen die hulp nodig heeft.

En het is dankzij onze unieke sociale markteconomie dat Europa dat ook kan doen.

Dit is in de eerste plaats een **menselijke economie** die **ons beschermt** tegen de grote risico's van het leven: ziekte, tegenslag, werkloosheid of armoede. Ze **biedt stabiliteit** en helpt ons schokken beter op te vangen. Ze **creëert kansen en welvaart** door innovatie, groei en eerlijke concurrentie te stimuleren.

Die **blijvende belofte van bescherming, stabiliteit en kansen** is nooit belangrijker geweest dan vandaag.

Ik leg u uit waarom.

Om te beginnen moet Europa levens en bestaansmiddelen blijven beschermen.

Dat is des te belangrijker nu we midden in een pandemie zitten die nog geen tekenen van afzwakking vertoont.

We weten hoe snel de cijfers uit de hand kunnen lopen. We **moeten deze pandemie blijven bestrijden met uiterste voorzichtigheid, verantwoordelijkheid en eensgezindheid.**

In de voorbije zes maanden hebben onze gezondheidssystemen en zorgverleners wonderen verricht.

Elk land heeft hard gewerkt om het zo goed mogelijk te doen voor zijn burgers.

En Europa heeft meer gedaan dan ooit tevoren.

Toen lidstaten hun grenzen sloten, hebben wij green lanes voor goederen gecreëerd.

Toen meer dan 600 000 Europeanen overal ter wereld vast kwamen te zitten, heeft de EU ervoor gezorgd dat ze weer naar huis konden komen.

Toen sommige landen een uitvoerverbod voor kritieke medische goederen oplegden, hebben wij daar een halt aan toegeroepen en ervoor gezorgd dat die goederen daar terechtkwamen waar ze nodig waren.

We hebben samengewerkt met het Europese bedrijfsleven om de productie van maskers, handschoenen, tests en beademingsapparatuur op te schroeven.

Het mechanisme van de EU voor civiele bescherming heeft ervoor gezorgd dat artsen uit Roemenië patiënten in Italië konden behandelen en dat Letland maskers naar zijn Baltische bureaus kon sturen.

En dat alles zonder dat we daar ten volle bevoegd voor waren.

Voor mij is het overduidelijk: we moeten een sterkere Europese gezondheidsunie bouwen.

Om dit waar te maken, moeten we nu eerst en vooral lessen trekken uit deze gezondheidscrisis.

We moeten ervoor zorgen dat ons nieuwe EU4Health-programma toekomstbestendig is. Ik heb dan ook voorgesteld er meer geld voor uit te trekken en ik ben dankbaar dat dit Parlement bereid is te strijden voor meer geld en de besparingen van de Raad ongedaan te maken.

We moeten ons **beter voorbereiden op grensoverschrijdende gezondheidscrisissen en deze ook beter leren beheersen.**

Ten eerste zullen wij voorstellen om het Europees Geneesmiddelenbureau en het ECDC, het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding, te versterken en meer bevoegdheden te geven.

Een tweede stap is dat **we een Europees BARDA zullen uitbouwen**, een agentschap voor geavanceerd biomedisch onderzoek en ontwikkeling. Dit nieuwe agentschap zal onze capaciteit en paraatheid ondersteunen om te reageren op grensoverschrijdende bedreigingen en noodsituaties, of ze nu een natuurlijke oorsprong hebben of niet. We moeten strategische voorraden aanleggen om de afhankelijkheid van onze toeleveringsketen aan te pakken, met name voor geneesmiddelen.

Ten derde is het meer dan ooit duidelijk dat we de kwestie van bevoegdheden op het gebied van gezondheidszorg moeten bespreken. Ik denk dat dit een nobele en dringende taak is voor de conferentie over de toekomst van Europa.

En omdat dit een wereldwijde crisis is, moeten we ook wereldwijd lessen trekken. Daarom zal ik, samen met eerste minister Conte en het Italiaanse voorzitterschap van de G20, volgend jaar een mondiale gezondheidstop samenroepen in Italië.

Dit zal de Europese burgers ervan overtuigen dat **onze Unie er is om hen allemaal te beschermen**.

En dit is exact wat wij gedaan hebben voor de werknemers.

Toen ik mijn ambt opnam, heb ik beloofd dat ik een instrument zou creëren om werknemers en bedrijven te beschermen tegen externe schokken.

Mijn ervaring als minister van werkgelegenheid en sociale zaken had mij immers geleerd dat deze stelsels werken. Ze zorgen ervoor dat mensen hun banen behouden, dat bedrijven hun vaardigheden niet verliezen en dat kleine en middelgrote ondernemingen blijven bestaan. Het midden- en kleinbedrijf is de motor van onze economie en zullen ook de motor van ons herstel zijn.

Daarom heeft de Commissie het SURE-programma in het leven geroepen. Ik wil dit Parlement bedanken omdat het dit programma in recordtijd heeft behandeld.

Europa heeft de massale werkloosheid die elders heeft toegeslagen tot nu toe kunnen vermijden, in grote mate dankzij het feit dat ongeveer 40 miljoen mensen gebruik hebben gemaakt van arbeidsduurverkorting.

Dankzij deze snelle en eensgezinde reactie zullen 16 landen de komende tijd bijna 90 miljard euro uit SURE ontvangen om werknemers en bedrijven te ondersteunen.

Van Litouwen tot Spanje zal dit gemoedsrust brengen voor gezinnen die brood op tafel moeten kunnen brengen en de huur moeten kunnen betalen.

Het zal ook miljoenen banen, inkomens en bedrijven in de hele Unie helpen beschermen.

Dit is echte Europese solidariteit in de praktijk. Hieruit blijkt ook dat de **waardigheid van werk een kernwaarde moet zijn in onze Unie**.

De waarheid is echter dat, voor al te veel mensen, werken niet meer loont.

Dumpinglonen ondermijnen de waardigheid van werk, zijn nadelig voor ondernemers die fatsoenlijke lonen betalen en verstoren de eerlijke concurrentie op de interne markt.

Daarom zal de Commissie een wetsvoorstel indienen om de lidstaten te steunen bij het **invoeren van een kader voor minimumlonen**. Iedereen moet toegang hebben tot een minimumloon, ofwel via collectieve overeenkomsten, ofwel via opgelegde minimumlonen.

Ik ben een sterk voorstander van collectieve onderhandelingen en het voorstel zal de nationale bevoegdheden en tradities volledig respecteren.

In veel lidstaten hebben we gezien hoe goed onderhandelde minimumlonen zorgen voor werkgelegenheid en billijkheid, zowel voor werknemers als voor bedrijven die hen echt waarderen.

Minimumloon werkt – en het is tijd dat werken loont.

De tweede belofte van onze sociale markteconomie is die van stabiliteit.

De reactie van de Unie en haar lidstaten op deze ongekende crisis was eveneens ongekend.

Door zich **eensgezind en daadkrachtig op te stellen, heeft Europa gezorgd voor de stabiliteit die onze economieën nodig hadden.**

De Commissie heeft meteen, **voor het eerst in onze geschiedenis, de algemene ontsnappingsclausule** geactiveerd.

We hebben de Europese fondsen en de staatssteunregels flexibeler gemaakt.

Er is **3 biljoen euro** aan steun goedgekeurd voor de bedrijven en de industrie: van Kroatische vissers en Griekse landbouwers tot kleine en middelgrote bedrijven in Italië en freelancers in Denemarken.

De Europese Centrale Bank heeft doortastend opgetreden via haar PEPP-programma.

De Commissie is in recordtijd met een voorstel gekomen voor NextGenerationEU en een herziene begroting.

Investerings worden gekoppeld aan hoognodige hervormingen.

De Raad heeft het voorstel in recordtijd bekrachtigd.

En dit Parlement werkt hard om zo snel mogelijk over het voorstel te kunnen stemmen.

In deze uitzonderlijke tijden heeft Europa voor het eerst eigen instrumenten opgetuigd als aanvulling op nationale begrotingsstabilisatoren.

Dit is een opmerkelijk moment van eenheid voor onze Unie. We mogen trots zijn op deze gezamenlijke prestatie.

Nu moeten we op koers blijven. De prognoses zijn bekend. We verwachten dat onze economieën, na een daling van het bbp met 12 % in het tweede kwartaal, weer zullen aantrekken.

Maar zolang het virus onder ons blijft, blijft ook onzekerheid bestaan – hier in Europa en overal ter wereld.

Dit is zeker **niet** het moment om de steun stop te zetten.

Onze economieën hebben verdere beleidsondersteuning nodig. We moeten een delicaat evenwicht vinden tussen financiële steun aan de ene kant en budgettaire houdbaarheid aan de andere kant.

Op de langere termijn vormt een sterkere economische en monetaire unie de beste waarborg voor stabiliteit en concurrentievermogen.

Het vertrouwen in de euro is groter dan ooit.

Het historische akkoord over NextGenerationEU maakt duidelijk dat er politieke steun voor bestaat.

We moeten nu van deze gelegenheid gebruikmaken om onze economieën structureel te hervormen en onze kapitaalmarktenunie en bankenunie te voltooien.

Diepe en liquide kapitaalmarkten zijn van essentieel belang om bedrijven toegang te geven tot de financiering die zij nodig hebben om te kunnen groeien en investeren in hun herstel en toekomst.

Zij zijn ook onontbeerlijk om de internationale rol van de euro verder te versterken. Laten we dus aan het werk gaan en dit generatieproject eindelijk voltooien.

Geachte leden van het Parlement, de derde blijvende belofte draait om kansen.

De pandemie heeft ons herinnerd aan veel dingen die we vergeten waren of als vanzelfsprekend zijn gaan beschouwen.

We werden herinnerd aan de onderlinge verbondenheid van onze economieën en aan het belang van een goed functionerende eengemaakte markt voor onze welvaart en onze manier van leven.

De eengemaakte markt gaat over het benutten van kansen – zodat consumenten waar voor hun geld krijgen, bedrijven overal in Europa hun producten kunnen verkopen en de industrie wereldwijd concurrerender kan worden.

En voor ons allemaal gaat het om de kans om de vrijheden die we als Europeanen koesteren, ten volle te benutten. De eengemaakte markt biedt onze bedrijven de schaal die zij nodig hebben om te bloeien en is een veilige haven in woelige tijden. Zij vergemakkelijkt voortdurend ons leven en is van cruciaal belang om deze crisis te overwinnen en er sterker uit te komen.

Laten we haar een nieuwe impuls geven.

We moeten de belemmeringen voor de eengemaakte markt uit de weg ruimen. We moeten de administratieve rompslomp verminderen. We moeten zorgen voor een betere uitvoering en handhaving. **En we moeten de vier vrijheden herstellen – volledig en zo snel mogelijk.**

Dit vereist een goed werkende Schengenruimte met vrij verkeer van personen. Wij zullen dit hoog op onze politieke agenda zetten, samen met het Parlement en de lidstaten, en wij zullen een **nieuwe strategie voor de toekomst van Schengen** voorstellen.

Dankzij de sterke interne markt is de Europese industrie al lang de motor van onze economie. Zij heeft miljoenen mensen van een stabiel inkomen voorzien en de samenleving vormgegeven als sociaal middelpunt van menige samenleving.

In maart hebben wij onze nieuwe industriestrategie voorgesteld, die ervoor moet zorgen dat de industrie het voortouw kan nemen in de gelijktijdige groene en digitale transitie. De afgelopen zes maanden is die transformatie nog verder versneld, en dat in een tijd waarin het mondiale concurrentieklimaat fundamenteel van uitzicht is veranderd. Daarom zullen we onze industriestrategie in de eerste helft van volgend jaar actualiseren en onze concurrentieregels aan de nieuwe situatie aanpassen.

EEN NIEUW ELAN VOOR EUROPA: BOUWEN AAN DE WERELD VAN MORGEN

Geachte leden van het Parlement,

Dit alles zal Europa helpen er weer bovenop te komen. Maar terwijl we ons er samen doorheen slaan, moeten we ook oog hebben voor de wereld van morgen.

De meest dwingende reden voor snelle actie is de toekomst van onze kwetsbare planeet.

Terwijl lockdowns ons overal tot stilstand dwongen, bleef de opwarming van de aarde gevaarlijk toenemen.

De gevolgen zijn overal zichtbaar: van de huizen die werden geëvacueerd omdat een gletsjer op de Mont Blanc op instorten stond, tot de branden in Oregon en de oogsten die in Roemenië verloren zijn gegaan na de ergste droogte in decennia.

Maar we hebben ook de natuur herontdekt.

Voor ons geestelijk en lichamelijk welzijn smachtten we naar groen en naar schonere lucht.

We weten dat er iets moet veranderen, en we weten dat dat kan.

De Europese Green Deal is onze blauwdruk voor die transformatie.

Centraal staat onze ambitie om in 2050 het eerste klimaatneutrale continent te zijn.

Maar dat kunnen we niet bereiken als we niets veranderen – we moeten sneller handelen en de dingen beter aanpakken.

We hebben voor elke sector grondig bekeken in welk tempo we kunnen vooruitgaan en hoe we dat op een verantwoorde, empirisch onderbouwde manier kunnen doen.

We hebben een brede openbare raadpleging gehouden en een uitgebreide effectbeoordeling gedaan.

Op basis daarvan stelt de Europese Commissie nu voor om de reductiedoelstelling te verhogen tot minstens 55 % in 2030.

Ik weet dat die verhoging van 40 naar 55 % voor sommigen te ver gaat, en voor anderen niet volstaat.

Maar uit onze effectbeoordeling blijkt duidelijk dat onze economie en industrie dit aankunnen.

En dat zelf ook willen. Gisteren nog hebben 170 bedrijfsleiders en investeerders – van kleine en middelgrote bedrijven tot enkele van 's werelds grootste ondernemingen – mij geschreven met het verzoek dat Europa een streefcijfer van ten minste 55 % zou vastleggen.

Uit onze effectbeoordeling blijkt duidelijk dat het behalen van dit streefcijfer de EU stevig op koers zou zetten voor klimaatneutraliteit tegen 2050 en voor het nakomen van haar verplichtingen in het kader van de Overeenkomst van Parijs.

En als anderen ons voorbeeld volgen, kan de opwarming van de aarde worden beperkt tot minder dan 1,5 °C.

Ik ben mij er ten volle van bewust dat veel van onze partners ver van die doelstelling verwijderd zijn – en ik kom straks nog terug op het mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens.

Maar voor ons is de **doelstelling voor 2030 ambitieus, haalbaar, en goed voor Europa**.

We kunnen dit. We hebben al laten zien dat we dit kunnen.

Terwijl de uitstoot sinds 1990 met 25 % is gedaald, is onze economie met meer dan 60 % gegroeid.

Het verschil is dat we nu over meer technologie, meer kennis en meer investeringen beschikken. En we zijn al de weg ingeslagen naar een circulaire economie met een koolstofneutrale productie.

We hebben meer jongeren die op verandering aandringen. We hebben meer bewijs dat wat goed is voor het klimaat, ook goed is voor bedrijven en voor ons allemaal.

En we hebben een plechtige belofte gedaan dat niemand bij deze transformatie zal worden achtergelaten. Met ons Fonds voor een rechtvaardige transitie zullen we die regio's steunen waarvoor de aanpassing moeilijker en duurder zal zijn.

We hebben alles wat nodig is. Nu is het onze verantwoordelijkheid om tot daden over te gaan en dit alles waar te maken.

Geachte leden van het Parlement,

Als we deze nieuwe doelstelling halen, zullen we minder afhankelijk zijn van ingevoerde energie, miljoenen extra banen scheppen en de luchtvervuiling meer dan halveren.

Om ons doel te bereiken, moeten we vandaag beginnen.

Uiterlijk volgende zomer zullen we al onze klimaat- en energiewetgeving herzien en aanpassen aan de “55 %-doelstelling”.

We zullen de handel in emissierechten verbeteren, hernieuwbare energie stimuleren, de energie-efficiëntie verhogen en de energiebelasting hervormen.

Maar de Europese Green Deal gaat om veel meer dan alleen het terugdringen van emissies.

Het gaat om een systemische modernisering van onze hele economie, samenleving en industrie.
Het gaat om het bouwen aan een betere, sterkere wereld.

Ons huidige gebruik van grondstoffen, energie, water, voedsel en land is niet duurzaam.

We moeten anders omgaan met de natuur en zorgen voor verandering op het vlak van produceren en consumeren, wonen en werken, voeding en verwarming, vakantie en vervoer.

Daarom zullen we alles aanpakken, van gevaarlijke chemische stoffen tot ontbossing en vervuiling.

Dit is een plan voor een echt herstel. Een investeringsplan voor Europa.

En het is hier dat NextGenerationEU een echt verschil zal maken.

Ten eerste zal 37 % van NextGenerationEU rechtstreeks worden besteed aan de doelstellingen van de Europese Green Deal.

En ik zal ervoor zorgen dat we ook een stap vooruitzetten op het vlak van groene financiering.

Wij zijn wereldleider op het gebied van groene financiering en van de uitgifte van groene obligaties. Wij zijn pioniers in het ontwikkelen van een betrouwbare EU-norm voor groene obligaties.

En ik kan u vandaag mededelen dat we ons ten doel zullen stellen om **30 % van de 750 miljard euro voor NextGenerationEU op te halen via groene obligaties.**

Ten tweede moet NextGenerationEU investeren in Europese gidsprojecten met een maximale impact: waterstof, renovatie en 1 miljoen elektrische laadpunten.

Laat mij toelichten hoe dit er zou kunnen uitzien:

Twee weken geleden ging in Zweden een uniek proefproject voor staalproductie zonder fossiele brandstoffen van start. In plaats van steenkool zal waterstof worden gebruikt om schoon staal te produceren.

Hieruit blijkt dat waterstof onze industrie kan helpen haar activiteiten op een nieuwe, schone leest te schoeien.

Ik wil dat NextGenerationEU nieuwe “European Hydrogen Valleys” tot stand brengt, om onze industrie te moderniseren, onze voertuigen van brandstof te voorzien en het platteland nieuw leven in te blazen.

Het tweede voorbeeld betreft de gebouwen waarin we wonen en werken.

Die gebouwen zijn goed voor 40 % van de uitstoot. Ze moeten minder energie verspillen, minder duur zijn en duurzamer worden.

En we weten dat de bouwsector zelfs kan worden omgevormd van koolstofbron tot koolstofput, door gebruik te maken van organische bouwmaterialen zoals hout en van slimme technologieën, zoals AI.

Ik wil dat NextGenerationEU een Europese renovatiegolf op gang brengt en van onze Unie een voortrekker maakt op het gebied van de circulaire economie.

Maar dit is niet alleen een ecologisch of economisch project; het moet ook een nieuw cultureel project voor Europa zijn. Elke beweging heeft haar eigen uitstraling. En wij moeten onze systemische verandering haar eigen esthetiek geven – stijl moet stroken met duurzaamheid.

Daarom zullen wij een nieuw Europees Bauhaus opzetten – een ruimte waarin architecten, kunstenaars, studenten, ingenieurs en ontwerpers samen scheidend werk verrichten om dit te bereiken.

Dit is NextGenerationEU. Dit is vormgeven aan de wereld waarin wij willen leven.

Een wereld met een economie die emissies reduceert, het concurrentievermogen vergroot, de energiearmoede terugdringt, lonende banen creëert en de levenskwaliteit verbetert.

Een wereld waarin wij digitale technologieën gebruiken om een gezondere, groenere samenleving op te bouwen.

Dit kan alleen maar worden bereikt als we het samen doen, en ik zal erop toezien dat de herstelplannen er niet alleen voor zorgen dat we uit de crisis komen, maar ons ook helpen Europa voor te bereiden op de wereld van morgen.

Geachte leden van het Parlement,

Stelt u zich eens voor hoe het leven in de pandemie zonder digitale middelen zou zijn. Van een leven in quarantaine – geïsoleerd van familie en gemeenschap en afgesloten van de wereld – tot grote leveringsproblemen. Het is niet zo moeilijk je voor te stellen dat dit 100 jaar geleden tijdens de laatste grote pandemie het geval was.

Een eeuw later kunnen dankzij moderne technologie jongeren op afstand leren en miljoenen mensen vanuit huis werken. Bedrijven kunnen hun producten verkopen, fabrieken blijven draaien en overheden verlenen essentiële diensten op afstand. De digitale innovatie en transformatie van jaren hebben we in een paar weken zien plaatsvinden.

Wij bereiken de grenzen van wat we op analoge wijze kunnen doen. En dit is nog maar het begin van de grote versnelling.

Wij moeten ervoor zorgen dat dit Europa's digitale decennium wordt.

Wij hebben een gemeenschappelijk plan voor een digitaal Europa nodig met duidelijk omschreven doelstellingen voor 2030, zoals voor connectiviteit, vaardigheden en digitale overheidsdiensten. En we moeten ons laten leiden door duidelijke beginselen: het recht op privacy en connectiviteit, de vrijheid van meningsuiting, het vrije verkeer van gegevens en cyberbeveiliging.

Maar Europa moet nu het voortouw nemen op digitaal gebied – anders zal het achter anderen moeten aanlopen die de normen op dit gebied voor ons bepalen. Daarom moeten we snel handelen.

Ik ben van mening dat we op drie gebieden moeten focussen.

Ten eerste: gegevens

Op het gebied van gepersonaliseerde gegevens – van bedrijf naar consument – is Europa te langzaam geweest en is het nu afhankelijk van anderen.

Dit mag niet gebeuren met industriële data. Het goede nieuws is, dat Europa hier vooroploopt – we hebben de technologie en, wat cruciaal is, we hebben de industrie.

Maar het is nog geen gelopen koers. De hoeveelheid industriële data in de wereld zal in de komende vijf jaar verviervoudigen - en dat geldt ook voor de kansen die dat biedt. Wij moeten onze ondernemingen, het midden- en kleinbedrijf, startups en onderzoekers de kans geven hun volledige potentieel te ontplooiën. Industriële data zijn hun gewicht in goud waard als het gaat om de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten.

Maar in werkelijkheid wordt 80 % van de industriële data verzameld en nooit gebruikt. Dat is pure verspilling.

Een echte data-economie zou daarentegen een krachtige motor voor innovatie en nieuwe banen zijn. Daarom moeten wij deze data voor Europa veiligstellen en breed toegankelijk maken. Wij hebben gemeenschappelijke dataruimten nodig – bijvoorbeeld in de sectoren energie en gezondheidszorg. Dit zal innovatie-ecosystemen ondersteunen waarin universiteiten, bedrijven en onderzoekers toegang krijgen tot gegevens en kunnen samenwerken op dit gebied.

Daarom zullen wij in het kader van NextGenerationEU een Europese cloud tot stand brengen – gebaseerd op GaiaX.

Het tweede gebied waarop we moeten focussen is technologie – en met name kunstmatige intelligentie.

Of het nu gaat om precisielandbouw, nauwkeurigere medische diagnoses of veilige zelfrijdende voertuigen – kunstmatige intelligentie zal voor ons nieuwe werelden doen opengaan. Maar deze wereld heeft ook regels nodig.

Wij willen regels die de mens centraal stellen. Algoritmen mogen geen zwart gat zijn, en er moeten duidelijke regels zijn voor als er iets fout gaat. De Commissie zal volgend jaar wetgeving van deze strekking voorstellen.

Daarbij zal het ook gaan om zeggenschap over onze persoonsgegevens, die wij nu nog veel te zelden hebben. Telkens als een app of website ons vraagt een nieuwe digitale identiteit te creëren of gemakkelijk in te loggen via een groot platform, hebben wij geen idee wat er in werkelijkheid met onze gegevens gebeurt.

Daarom zal de Commissie binnenkort een beveiligde Europese e-identiteit voorstellen.

Een e-identiteit die wij kunnen vertrouwen en die elke burger overal in Europa kan gebruiken om van alles te doen – van belasting betalen tot een fiets huren. Een technologie waarbij we zelf kunnen controleren welke gegevens worden gebruikt en hoe ze worden gebruikt.

Het derde punt is de infrastructuur.

Dataverbindingen moeten gelijke tred houden met de grote snelheid van de verandering.

Als wij een Europa met gelijke kansen willen, is het onaanvaardbaar dat 40 % van de mensen in plattelandsgebieden nog steeds geen toegang heeft tot snelle breedbandverbindingen.

Deze verbindingen zijn nu absoluut noodzakelijk om thuis te kunnen werken, leren, online winkelen en steeds vaker ook om toegang te hebben tot belangrijke nieuwe diensten. Zonder breedbandverbinding is het nu nauwelijks mogelijk een bedrijf op te bouwen of te runnen.

Dit is een enorme kans, en een eerste vereiste om plattelandsgebieden leefbaarder te maken. Pas als dit gelukt is, kunnen zij hun volledige potentieel ontplooiën en meer mensen en investeringen aantrekken.

De investeringsimpuls via NextGenerationEU is een unieke kans om elk dorp aan te sluiten. Daarom willen wij onze investeringen richten op veilige connectiviteit en op de uitbreiding van 5G, 6G en glasvezel.

NextGenerationEU is ook een unieke kans om een samenhangendere Europese aanpak van connectiviteit en de uitrol van digitale infrastructuur te ontwikkelen.

Dit is allemaal geen doel op zich – het gaat om de digitale soevereiniteit van Europa, op kleine en op grote schaal.

In deze geest kan ik tot mijn genoegen **een investering van 8 miljard euro in de volgende generatie supercomputers** aankondigen – allernieuwste technologie made in Europe.

En wij willen dat de Europese industrie onze eigen microprocessor van de volgende generatie ontwikkelt, zodat wij op energie-efficiënte en veilige wijze gebruik kunnen maken van de toenemende datavolumes.

Daar gaat het allemaal om in Europa's digitale decennium!

Geachte leden van het Parlement,

Als Europa snel vooruit wil komen, moeten wij onze schroom laten varen.

Het gaat erom, Europa meer zeggenschap over zijn toekomst te geven.

Wij hebben alles wat nodig is om die toekomst tot leven te brengen. En de particuliere sector zit hier ook met smart op te wachten.

Er is nooit een betere tijd geweest om in Europese technologiebedrijven te investeren. Overal ontstaan nieuwe digitale hubs, van Sofia tot Lissabon tot Katowice. Wij hebben de mensen, de ideeën en de kracht om als Unie te slagen.

En daarom zullen we 20 % van NextGenerationEU in de digitale sector investeren.

Wij willen de weg wijzen – de Europese weg – naar het digitale tijdperk: op basis van onze waarden, onze kracht, onze mondiale ambities.

EEN VITAAL EUROPA IN EEN KWETSBARE WERELD

Geachte leden van het Parlement,

Europa is vastbesloten deze transitie te gebruiken om vorm te geven aan de wereld waarin wij willen leven. En die strekt zich uiteraard tot ver buiten onze grenzen uit.

De pandemie heeft zowel de breekbaarheid van het mondiale systeem als het belang van samenwerking bij de aanpak van gezamenlijke problemen aangetoond.

Geconfronteerd met de crisis, kiezen sommigen in de wereld ervoor zich af te zonderen. Anderen destabiliseren bewust het systeem.

Europa kiest ervoor, anderen de hand te reiken.

Ons leiderschap draait niet om propaganda uit eigenbelang. Het gaat niet om Europa Eerst. Het gaat erom als eerste serieuze actie te ondernemen als het erop aan komt.

Tijdens de pandemie zijn overal, van Sudan tot Afghanistan en van Somalië tot Venezuela, Europese vliegtuigen geland om duizenden tonnen beschermingsmiddelen te brengen.

Niemand van ons zal veilig zijn totdat we allemaal veilig zijn – waar we ook wonen, hoeveel we ook hebben.

Een toegankelijk, betaalbaar en veilig vaccin is de beste manier waarop de wereld daarvoor kan zorgen.

In het begin van de pandemie was er geen financiering, geen mondiaal kader voor een COVID-vaccin – alleen de race om er als eerste een te krijgen.

Op dat moment **heeft de EU zich opgeworpen als aanvoerder van de mondiale respons**. Met het maatschappelijk middenveld, de G20, de Wereldgezondheidsorganisatie en anderen hebben wij meer dan 40 landen samengebracht om 16 miljard euro vrij te maken voor de financiering van onderzoek naar vaccins, tests en behandelingen voor de hele wereld. Daar was te zien dat de EU meer dan wie ook het vermogen heeft om te verbinden.

Maar een vaccin vinden is niet genoeg. Wij moeten ervoor zorgen dat de burgers in Europa en de rest van de wereld er toegang toe hebben.

Deze maand nog heeft de EU zich aangesloten bij de wereldwijde COVAX-faciliteit en 400 miljoen euro bijgedragen om ervoor te zorgen dat veilige vaccins niet alleen beschikbaar zijn voor hen die het kunnen betalen, maar voor iedereen die het nodig heeft.

Vaccinnationalisme brengt levens in gevaar. Vaccinsamenwerking redt levens.

Geachte leden van het Parlement,

Wij zijn overtuigd van de kracht en de waarde van samenwerking in internationale organen.

Met een sterke Verenigde Naties kunnen we langetermijnoplossingen vinden voor crises zoals die in Libië of Syrië.

Met een sterke Wereldgezondheidsorganisatie kunnen we ons beter voorbereiden op en wapenen tegen wereldwijde pandemieën of lokale uitbraken – of het nu om corona of ebola gaat.

En met een sterke Wereldhandelsorganisatie kunnen we zorgen voor eerlijke concurrentie voor iedereen.

Maar het klopt ook dat **er nog nooit eerder zo'n dringende behoefte is geweest om het multilaterale systeem nieuw leven in te blazen en te hervormen**. Ons wereldwijde systeem is langzamerhand verlamd geraakt. Grote mogendheden trekken zich uit instellingen terug of houden ze uit eigenbelang gegijzeld.

Dat leidt nergens toe. Ja, wij willen verandering. Maar wel constructieve verandering – en geen destructieve.

Daarom wil ik dat de EU de leiding neemt bij de hervorming van de Wereldhandelsorganisatie en de Wereldgezondheidsorganisatie, zodat zij zijn toegerust voor de wereld van vandaag.

Maar we weten dat multilaterale hervormingen tijd kosten en ondertussen staat de wereld niet stil.

Mensen willen dat Europa duidelijk stelling neemt en snel handelt op het wereldtoneel.

Twee dagen geleden hebben de leiders van de EU en China elkaar nog ontmoet.

Onze relatie is zowel een van de strategisch belangrijkste als een van de meest uitdagende.

Ik heb altijd gezegd dat China een onderhandelingspartner, een economische concurrent en een systemische rivaal is.

We hebben gemeenschappelijke belangen over zaken als de klimaatverandering, en China heeft zich bereid getoond om op hoog niveau in dialoog te gaan. Maar we verwachten van China dat het zijn verbintenissen van de Overeenkomst van Parijs nakomt en het goede voorbeeld geeft.

Er moet nog veel gebeuren op het gebied van eerlijke markttoegang voor Europese bedrijven, wederkerigheid en overcapaciteit. We hebben nog steeds geen evenwichtig handels- en investeringspartnerschap.

En het is glashelder dat we qua bestuur en maatschappijstructuur enorm van elkaar verschillen. Wij geloven in de universele waarde van democratie en de rechten van het individu.

Natuurlijk heeft Europa ook zijn problemen, denk aan het antisemitisme. Maar we praten er openlijk over. Kritiek en oppositie zijn niet alleen aanvaard, maar zelfs wettelijk beschermd.

Dus schendingen van de mensenrechten moeten we altijd aan de kaak stellen, waar en wanneer die ook plaatsvinden, of het nu in Hongkong is of bij de Oeigoeren.

Maar wat houdt ons tegen? Waarom worden zelfs de simpelste verklaringen over EU-waarden tegengewerkt, afgezwakt, of gekaapt om de foute redenen?

Als de lidstaten zeggen dat Europa te traag is, dan zeg ik: wees dan moedig en stap eindelijk over op stemming bij gekwalificeerde meerderheid – in ieder geval als het gaat over mensenrechten en sancties.

Dit Huis heeft al vaak gepleit voor een Europese Magnitsky-wet. Ik kan aankondigen dat we nu met een voorstel zullen komen.

We moeten ons instrumentarium compleet maken.

Geachte leden van het Parlement,

Of het nu in Hongkong, Moskou of Minsk is: Europa moet snel een helder standpunt innemen.

Ik zeg het luid en duidelijk: de Europese Unie staat aan de kant van de bevolking van Wit-Rusland.

We zijn allemaal ontroerd door de immense moed van de vreedzame betogers op het Onafhankelijkheidsplein, en van de dappere vrouwen die demonstreren.

De verkiezingen die hen op straat brachten, waren niet vrij en niet eerlijk. En het gewelddadige ingrijpen van de overheid is een schande.

De mensen van Wit-Rusland moeten in alle vrijheid zelf hun eigen toekomst kunnen bepalen. Ze zijn geen pionnen op het schaakbord van een ander.

Tegen hen die pleiten voor nauwere banden met Rusland, zeg ik: de vergiftiging van Alexej Navalni met geavanceerde chemische middelen staat niet op zichzelf. **We zien een patroon in de gebeurtenissen in Georgië en Oekraïne, in Syrië en Salisbury, en in de inmenging in verkiezingen over de hele wereld.** Dat patroon blijft maar terugkeren, en daar kan een pijnpijn helemaal niets aan veranderen.

Turkije is en blijft een belangrijk buurland. Maar al liggen we naast elkaar op de landkaart, de afstand tussen ons lijkt te groeien. Ja, Turkije ligt in een regio vol problemen. En ja, het land vangt, met aanzienlijke steun van ons, miljoenen vluchtelingen op. Maar dat is geen excuus om buurlanden te intimideren.

Onze lidstaten Cyprus en Griekenland kunnen altijd rekenen op de volledige solidariteit van Europa om hun legitieme soevereiniteit te beschermen.

De-escalatie in het oostelijke Middellandse-Zeegebied is in het belang van ons allemaal. De terugkeer van verkenningsschepen naar Turkse havens in de afgelopen dagen is een stap in de goede richting. Een noodzakelijke stap om de ruimte te maken voor dialoog. Alleen als we eenzijdig optreden stopzetten en weer in goed vertrouwen met elkaar in overleg gaan, kunnen we iets bereiken. Alleen zo bereiken we stabiliteit en duurzame oplossingen.

Geachte leden van het Parlement,

Europa moet niet alleen assertiever reageren op wereldwijde gebeurtenissen, het moet ook zijn partnerschappen met vrienden en bondgenoten verdiepen.

Om te beginnen ons meest duurzame partnerschap.

We zijn het niet altijd eens met de laatste besluiten van het Witte Huis. Maar we blijven het **trans-Atlantische bondgenootschap koesteren**, op basis van onze gedeelde waarden en geschiedenis en de onbreekbare band tussen onze volkeren.

Dus wat er later dit jaar ook moge gebeuren, wij staan klaar om een nieuwe trans-Atlantische agenda uit te tekenen. Om ons bilaterale partnerschap te versterken, of het nu gaat over handel, technologie of belastingen.

En wij willen *samen* werken aan een hervorming van het internationale systeem dat we *samen* hebben gebouwd, met gelijkgestemde partners. In ons eigen belang en in het algemeen belang.

We moeten met onze oude vrienden een nieuwe start maken, aan beide kanten van de oceaan en aan beide kanten van het Kanaal.

De beelden uit dit Huis, toen we hand in hand afscheid namen en Auld Lang Syne zongen, spraken boekdelen. Ze lieten zien hoezeer we de Britten genegen zijn, en dat zal nooit verdwijnen.

Maar met elke dag die voorbijgaat, *verdwijnen er wel kansen* op een tijdig akkoord.

Onderhandelingen zijn altijd moeilijk. Dat zijn we gewend.

En de Commissie heeft de beste en meest ervaren onderhandelaar, Michel Barnier, om ons daar doorheen te loodsen.

Maar de besprekingen zijn niet verlopen zoals we hadden gehoopt. En nu raakt de tijd op.

Zoals altijd, wordt u in dit Huis als eerste ingelicht en krijgt u het laatste woord. En ik garandeer u dat we u voortdurend op de hoogte zullen houden, net als bij het Terugtrekkingsakkoord.

Aan dat akkoord hebben we drie jaar lang onophoudelijk gewerkt. Regel voor regel, woord voor woord.

En samen zijn we eruit gekomen. Het resultaat beschermt de rechten van onze burgers, onze financiële belangen, de integriteit van de interne markt en, van cruciaal belang, het Goede vrijdagakkoord.

De EU en het VK waren het erover eens dat dit de beste oplossing is en de enige manier om de vrede op het Ierse eiland te bewaren.

En daar zullen we nooit op terugkomen. Het akkoord is door dit Parlement en het Lagerhuis geratificeerd.

Het kan niet eenzijdig worden gewijzigd, verbroken of genegeerd. Dat is een kwestie van recht, vertrouwen en goede trouw.

Ik ben niet de enige die er zo over denkt. Dit is wat Margaret Thatcher ooit zei:

"Het VK verbreekt geen Verdragen. Dat zou slecht zijn voor het VK, slecht voor onze relaties met de rest van de wereld en slecht voor toekomstige handelsverdragen."

Dat gold toen, en dat geldt nog steeds.

Vertrouwen is de basis van elk sterk partnerschap.

En Europa is altijd bereid om sterke partnerschappen uit te bouwen met zijn naaste burens.

Om te beginnen met de Westelijke Balkan.

Het besluit, zes maanden geleden, om toetredingsonderhandelingen te beginnen met Albanië en Noord-Macedonië, was werkelijk historisch.

Want zoveel is zeker, de toekomst van die *hele* regio ligt in de EU. We delen dezelfde geschiedenis, we delen hetzelfde lot.

De Westelijke Balkan is een deel van Europa, niet zomaar een halte langs de Zijderoute.

Binnenkort komen we met een economisch herstellepakket voor de **Westelijke Balkan**, gericht op diverse regionale investeringsinitiatieven.

En we zullen er ook zijn voor de landen van het **Oostelijk partnerschap** en onze partners in het zuidelijk nabuurschap – om banen te scheppen en de economie aan te zwengelen.

Toen ik aan mijn ambt begon, koos ik als eerste bestemming buiten de Europa voor de Afrikaanse Unie, en dat vond ik een logische keuze. Een logische keuze en een duidelijke boodschap, want we zijn niet alleen burens, maar ook natuurlijke partners.

Drie maanden later ben ik teruggegaan met mijn hele college om de prioriteiten voor onze nieuwe strategie samen met Afrika te bepalen. Het is een partnerschap van gelijken met gedeelde kansen en verantwoordelijkheden voor beiden.

Afrika is een essentiële partner om te bouwen aan onze wereld, of het nu gaat over het klimaat, technologie of handel.

Geachte leden van het Parlement,

We blijven geloven in open en eerlijke handel met de hele wereld. Niet als doel op zich, maar als middel om welvaart te scheppen en onze waarden en normen uit te dragen. Meer dan 600.000 banen in Europa hangen af van de handel met Japan. En onze recente overeenkomst met Vietnam heeft op zich al bijgedragen tot historische rechten voor miljoenen werknemers in dat land.

We gebruiken onze diplomatieke kracht en economische invloed om akkoorden te sluiten die een verschil maken, bijvoorbeeld over de bescherming van zeegebieden in Antarctica. Voor het milieu zou dat een van de meest invloedrijke besluiten uit de geschiedenis zijn.

We sluiten erg ambitieuze coalities over zaken zoals digitale ethiek of de strijd tegen ontbossing, en partnerschappen met alle gelijkgestemde partners – van Aziatische democratieën tot Australië, Afrika, Noord- en Zuid-Amerika en iedereen die wil meedoen.

We zetten ons in voor een rechtvaardige globalisering. Maar dat is niet vanzelfsprekend. We moeten blijven aandringen op eerlijkheid en een gelijk speelveld. En Europa moet het voortouw nemen, alleen of met partners die willen meedoen.

We werken bijvoorbeeld aan een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens.

We moeten de prijs voor koolstof gaan betalen, want de natuur kan die prijs niet meer opbrengen.

Dit **mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens** moet buitenlandse producenten en importeurs in de EU motiveren om hun koolstofuitstoot te verminderen en tegelijk zorgen voor een gelijk speelveld binnen de WTO.

Hetzelfde principe geldt voor **digitale belastingen**. We zullen alles in het werk stellen om hierover een akkoord te bereiken in de OESO en de G20. Maar laat dit duidelijk zijn: komt er geen akkoord over een eerlijk belastingstelsel dat duurzame inkomsten op lange termijn oplevert, dan komt Europa begin volgend jaar zelf met een voorstel.

Ik wil dat Europa zich opstelt als wereldwijde pleitbezorger voor een eerlijke verdeling.

EEN NIEUWE VITALITEIT VOOR EUROPA

Geachte leden van het Europees Parlement,

Als Europa op het wereldtoneel zo'n vitale rol wil spelen, moet het ook intern voor nieuwe vitaliteit zorgen.

En om vooruitgang te boeken, moeten we de verschillen die ons altijd tegenhielden, overwinnen.

De historische overeenkomst over NextGenerationEU toont aan dat dit mogelijk is. De snelheid waarmee wij besluiten hebben genomen over begrotingsregels, staatssteun en SURE toont aan dat het mogelijk is.

Laten we er dus voor gaan.

Over migratie is lang genoeg gediscussieerd.

Migratie hoort nu eenmaal bij Europa; dat zal altijd zo zijn. Door de eeuwen heen heeft migratie onze samenleving bepaald, onze cultuur verrijkt en vele van onze levens gevormd. En dat zal altijd het geval blijven.

Wij weten allemaal dat de migratiecrisis van 2015 grote verdeeldheid tussen de lidstaten heeft gezaaid. Sommige littekens zijn nog altijd niet genezen.

Sindsdien is er een hoop werk verzet. Maar er is nog heel wat te doen.

Als wij allen bereid zijn om compromissen te sluiten, zonder onze principes te compromitteren, kunnen wij een oplossing vinden.

Volgende week presenteert de Commissie haar nieuw migratiepact.

Wij kiezen voor een **menselijke en menswaardige aanpak**. Levens redden op zee is niet vrijblijvend. De landen die hun wettelijke en morele verplichtingen nakomen of die meer dan andere landen met migratie te maken krijgen, moeten op de solidariteit van de hele Europese Unie kunnen rekenen.

Wij zullen ervoor zorgen dat asiel en terugkeer beter op elkaar aansluiten. Wij moeten een duidelijk onderscheid maken tussen hen die het recht hebben om hier te blijven en hen die dat niet hebben.

Wij zullen maatregelen nemen in de strijd tegen mensensmokkelaars, voor de versterking van de buitengrenzen en van externe partnerschappen, en voor de aanleg van legale toegangsroutes.

En wij zullen ervoor zorgen dat de mensen die het recht hebben om hier te blijven, geïntegreerd worden en zich welkom voelen.

Zij moeten aan hun toekomst bouwen, en zij hebben daarvoor de vaardigheden, de energie en het talent.

Ik denk aan Suadd, de Syrische tiener die naar Europa vluchtte en ervan droomt om dokter te worden. Drie jaar na haar aankomst kreeg zij een prestigieuze beurs van het Royal College of Surgeons in Ierland.

Ik denk aan de Libische en Somalische artsen die naar Frankrijk zijn gevlucht, en die daar hun expertise aanboden toen de pandemie toesloeg.

Geachte leden van het Parlement, als wij denken aan wat zij te boven zijn gekomen en wat zij hebben verwezenlijkt, moeten wij **zonder meer samen de migratiekwestie aankunnen**.

De beelden van het kamp in Moria herinneren er ons op pijnlijke wijze aan dat Europa de handen in elkaar moet slaan.

Iedereen moet de handen uit de mouwen steken en zijn verantwoordelijkheid nemen — en dat is precies wat de Commissie zal doen. De Commissie werkt momenteel aan een plan om samen met de Griekse overheid een project voor een nieuw kamp in Lesbos op te zetten. Wij kunnen onze asiel- en terugkeerprocedures aanwenden en de omstandigheden voor de vluchtelingen aanzienlijk verbeteren.

Maar laat ik dit duidelijk stellen: als wij een extra inspanning leveren, verwacht ik dat alle lidstaten dat doen.

Migratie is een Europese uitdaging en heel Europa moet meewerken.

Wij moeten het wederzijdse vertrouwen heropbouwen en samen vooruitgang boeken.

Dat vertrouwen vormt de kern van onze Unie; zo pakken wij samen de dingen aan.

Het is verankerd in onze fundamentele waarden, onze democratieën en onze rechtsgemeenschap, zoals Walter Hallstein die placht te noemen.

Dat is geen abstracte term. De rechtsstaat beschermt de mensen tegen de machtsstaat. Hij staat garant voor de meest fundamentele rechten en vrijheden in ons dagelijks leven. Dankzij de rechtsstaat kunnen wij onze mening uiten en worden wij geïnformeerd door een vrije pers.

Voor het einde van deze maand zal de Commissie een eerste verslag over de toestand van de rechtsstaat in alle lidstaten uitbrengen.

Dat is een preventief instrument voor de vroegtijdige opsporing en oplossing van problemen.

Ik wil dat dit voor de Commissie, het Parlement en de lidstaten een beginpunt is om de afkalving van de rechtsstaat een halt toe te roepen.

De Commissie hecht het grootste belang aan de rechtsstaat. Daarom zullen wij zorgen dat het geld uit onze begroting en NextGenerationEU wordt beschermd tegen alle vormen van fraude, corruptie en belangenvermenging. Daar wordt niet over onderhandeld.

Echter, de voorbije maanden is gebleken hoe broos de situatie kan zijn. Het is onze plicht om ons te allen tijde om de rechtsstaat te bekommeren.

Inbreuken op de rechtsstaat mogen niet getolereerd worden. Ik zal de rechtsstaat en de integriteit van onze Europese instellingen blijven verdedigen. Of het nu gaat om de voorrang van het Europees recht, de persvrijheid, de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht of de verkoop van “gouden paspoorten”. De Europese waarden zijn niet te koop.

Geachte leden van het Parlement,

Die waarden zijn belangrijker dan ooit. Ik zeg dat omdat, als ik denk aan de staat van onze Unie, ik word herinnerd aan de woorden van John Hume, een van de Europese boegbeelden, die dit jaar jammer genoeg overleden is.

Dat op het Ierse eiland tegenwoordig zoveel mensen in vrede leven, is in grote mate te danken aan zijn onwankelbaar vertrouwen in de mensheid en in conflictoplossing.

Hij placht te zeggen dat conflicten om verschillen draaien, en dat vrede neerkomt op *respect* voor die verschillen.

En zoals hij in 1998 heel terecht opmerkte in dit Huis: “*Mensen met een visie op Europa waren het erover eens dat verscheidenheid geen bedreiging vormt, maar dat verscheidenheid een natuurlijk iets is. **Verscheidenheid vormt de essentie van de mensheid***”.

Die woorden zijn vandaag nog altijd even belangrijk.

Want als wij om ons heen kijken, vragen wij ons af: *waar is de essentie van de mensheid gebleven*, als drie kinderen in Wisconsin zien hoe hun vader door de politie wordt neergeschoten terwijl zij zitten te wachten in de auto.

Wij vragen ons af: *waar is de essentie van de mensheid gebleven*, als antisemitische carnavalskostuums openlijk opduiken in onze straten.

Waar is de essentie van de mensheid gebleven, als dag na dag Roma van de samenleving worden uitgesloten en anderen in hun mogelijkheden worden belemmerd, gewoon omdat zij een andere huidskleur of religieuze overtuiging hebben.

Ik ben er trots op dat ik in Europa leef, in deze open samenleving met haar eigen waarden en diversiteit.

Maar zelfs in deze Unie vormen die verhalen voor heel wat mensen de dagelijkse realiteit.

En dat herinnert ons aan de **broosheid van de vooruitgang in de strijd tegen racisme en haat, vooruitgang die moeizaam wordt verworven maar snel weer wordt tenietgedaan**.

Dit is dus het moment voor verandering.

Voor de bouw van een werkelijk antiracistische Unie, die racisme veroordeelt en zich ertegen teweer stelt.

De Commissie presenteert een actieplan dat daartoe de eerste stap zet.

In het kader daarvan stellen wij voor om de lijst van EU-misdrijven uit te breiden tot alle vormen van haatmisdrijven en haatzaaiende taal op grond van ras, religie, geslacht en seksualiteit.

Haat is haat, en die hoeft niemand te dulden.

Waar onze wetgeving inzake rassengelijkheid lacunes vertoont, zullen wij die opvullen.

Wij zullen onze begroting benutten om discriminatie aan te pakken op het vlak van onder meer werkgelegenheid, huisvesting en gezondheidszorg.

Wij zullen strenger optreden als die wetgeving niet wordt toegepast.

Omdat in deze Unie de strijd tegen racisme nooit vrijblijvend zal zijn.

Wij zullen zorgen voor **beter onderwijs over en betere kennis van** de historische en culturele oorzaken van racisme.

Wij zullen de **onbewuste vooroordelen aanpakken** die bij mensen, in instellingen en zelfs in algoritmen voorkomen.

En wij zullen **de allereerste antiracismecoördinator van de Commissie aanwijzen**, die dit punt hoog op onze agenda zal houden en rechtstreeks zal samenwerken met particulieren, het maatschappelijk middenveld en instellingen.

Geachte leden van het Parlement,

Ik zal me continu blijven inzetten voor de bouw van een Unie van gelijkheid.

Een Unie waar je kunt zijn wie je bent en houden van wie je wilt — zonder angst voor beschuldigingen of discriminatie.

Omdat **jezelf zijn geen ideologie is**.

Het is je identiteit.

En die kan niemand je ooit afpakken.

Ik zal glashelder zijn: **lgbtqi-vrije zones zijn onmenselijke zones. En daarvoor is in onze Unie geen plaats.**

Om ervoor te zorgen dat wij de hele gemeenschap steunen, zal de Commissie binnenkort een strategie voor de versterking van lgbtqi-rechten presenteren.

In dat kader zal ik mij ook ten volle inzetten voor de wederzijdse erkenning van familiebanden in de EU. **Als je een ouder bent in één land, ben je een ouder in alle landen.**

CONCLUSIE

Geachte leden van het Parlement,

Dit is de wereld waarin wij willen leven.

Waarin wij verenigd zijn in verscheidenheid en tegenspoed. Waarin wij samenwerken om onze verschillen te overbruggen en ons samen door moeilijke tijden heen te slaan.

Waarin wij vandaag bouwen aan de gezondere, sterkere en respectvollere wereld die wij onze kinderen toewensen.

Maar terwijl wij proberen onze kinderen levenslessen bij te brengen, leren zij ons waar het in het leven om draait.

Het afgelopen jaar is gebleken hoezeer dit de waarheid is.

Wij hadden het hier kunnen hebben over de miljoenen jongeren die om verandering voor een betere planeet vroegen.

Of over de honderdduizenden prachtige solidariteitsregenbogen die kinderen overal in Europa voor het raam hingen.

Maar in die zes voorbije, moeilijke maanden is er één beeld geweest dat in mijn geheugen is gegrift. Een beeld dat de wereld door de ogen van onze kinderen toont.

Dat is het beeld van Carola en Vittoria. Twee meisjes die tennissen op de daken van Ligurië, in Italië.

Het gaat niet om de moed en het talent van de meisjes.

Het gaat om de achterliggende les. Dat je geen obstakels op je weg hoeft te dulden, dat je je niet mag laten tegenhouden door conventies, dat je je kansen moet grijpen.

Dat is wat Carola, Vittoria en alle jongeren in Europa ons elke dag weer over het leven leren. Dat is de volgende Europese generatie. Daar draait het om bij NextGenerationEU.

Dit jaar trad Europa in hun voetsporen en zette het samen een stap voorwaarts.

Toen wij onze weg moesten zien te vinden naar onze toekomst, lieten wij ons niet tegenhouden door oude conventies.

Toen wij zagen hoe broos de situatie om ons heen was, grepen wij dat aan als een kans om onze Unie nieuw leven in te blazen.

Toen wij voor de keuze stonden om net als vroeger alles alleen te doen, gebruikten wij de verenigde kracht van de 27 landen om die alle 27 een betere toekomst te geven.

Wij lieten zien dat wij hier samen in zitten, en dat wij er samen uit zullen komen.

Geachte leden van het Parlement,

De toekomst wordt wat wij ervan maken. En Europa wordt wat wij willen dat het wordt.

Laten wij daar dus niet langer negatief over praten. Laat ons aan de slag gaan. Laat ons een sterk Europa bouwen. En laat ons bouwen aan de wereld waarin wij willen leven.

Lang leve Europa!